

Draaiboek 'Dorpsrestaurants op het menu!'

In 2006 stond RIMO Limburg aan de wieg van het dorpsrestaurant in Bilzen. Het concept viel bijzonder goed in de smaak en inmiddels zijn er meer dan 80 dorpsrestaurants in Vlaanderen waar je gezellig, goedkoop en gezond gezamenlijk kan eten in een door vrijwilligers gerund buurtrestaurant. Door de jarenlange praktijkervaring bouwden we heel wat expertise op over het runnen en opstarten van dorpsrestaurants, die we bundelden in het draaiboek 'Dorpsrestaurants op het menu!'.

Wat is de meerwaarde van een dorpsrestaurant? Hoe geef je stap voor stap een dorpsrestaurant vorm? Hoe creëer je een draagvlak? Hoe werk je een vrijwilligersbeleid uit? ... RIMO Limburg en Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen bundelden hun ervaringen in een draaiboek voor verenigingen, diensten en organisaties die een dorpsrestaurant willen opstarten. Het 'receptenboek' wil hen inspireren en op weg helpen.

Je kan het draaiboek online doorbladeren en downloaden op www.rimo.be. Voor 12 euro kan je het

boek bestellen bij Katrien Franssens: katrien.franssens@rimo.be of 0497 58 43 72.

Week van Verbondenheid tegen Eenzaamheid

Van 27 september tot 5 oktober vindt de 3de editie van de Week van Verbondenheid tegen Eenzaamheid plaats. Daar waar RIMO Limburg de afgelopen jaren het actieterrein beperkte tot de eigen provincie, richt de campagne zich dit jaar dankzij mede-organisator Bond Zonder Naam op heel Vlaanderen.

Ook dit jaar roepen we op om mee aan te schuiven aan de Langste Eettafel. Tal van verenigingen, gemeenten, organisaties, scholen en bedrijven organiseren tijdens de actieweek een gezamenlijke eetactiviteit om de onderlinge verbondenheid te stimuleren en het taboe rond eenzaamheid te doorbreken.

Meer info op: www.weekvanverbondenheid.be

Werelddag tegen armoede op 17 oktober

17 oktober is de werelddag van verzet tegen extreme armoede. Die dag bundelt Limburg de krachten en geven we samen het signaal dat we de strijd tegen armoede aanbinden.

Dit jaar vinden de activiteiten in Maasmechelen plaats: boeiende sociale wandelingen doorheen de mijngemeente en langs sociale

organisaties, het podiumprogramma 'Een andere bril, een andere kijk' over maatschappelijke dienstverlening door de ogen van armoedeverenigingen en een fakkeltocht. Kom op 17 oktober naar Maasmechelen en doe mee! Symbolisch kan je de actie steunen door een wit geknoopt laken uit je raam te hangen. Meer info op: www.17oktoberlimburg.be

COLOFON

Teksten: Rudi Bloemen, Karel Bollen, Katrien Franssens, Rudi Haselaars, Claudia Mellebeek, Magda Remans, Peter Weyns, Geert Swennen, Vivi Theunissen, Frederik Vaes

Coördinatie: Geert Swennen

Eindredactie: Geert Swennen
Foto's: RIMO Limburg
Vormgeving: Kristel Moors
Druk: Drukkerij Aerts

RIMO Limburg vzw
Marktplein 9 bus 21
3550 Heusden-Zolder
tel. 011/22 21 96
www.rimo.be - info@rimo.be

RIMO

SAMENLEVINGSOPBOUW IN LIMBURG

Juli·aug·sep 2014
NUMMER 3

Participatief meedoen, meehelpen en meedenken

Participatie. Het zit in onze genen. Het is voor RIMO Limburg een principiële keuze, vertrekkende vanuit een visie op democratie, erkenning van grondrechten, samenleving en burgerschap. En dat laat zich blijken op verschillende manieren: aan onze manier van werken én aan de doelen die we nastreven.

Participatie van op de zijlijn

De werking van RIMO Limburg richt zich niet op de modale burger, maar op de maatschappelijk kwetsbare groepen. Op zij die aan de zijlijn van de samenleving staan en verstoken blijven van een deelname aan grondrechten zoals onderwijs, wonen, gezondheid ... Op zij wiens stem zelden gehoord wordt en wiens belangen te weinig in beeld komen.

Participatief aan de slag gaan met deze maatschappelijk kwetsbare groepen vormt geen gemakkelijke opdracht. Want met een geschiedenis van kwetsuren vraagt het werken aan participatie in eerste instantie een proactieve houding van de werker: veiligheid bieden, het vertrouwen herstellen, talenten aanspreken, verbindend werken ... Kortom, het is een proces van vallen en opstaan.

Van onderuit

Dat onze manier van werken participatief van aard is, is geweten. We bouwen onze praktijk op van onderuit, met nadrukkelijke betrokkenheid van de doelgroep. We streven immers na dat alle mensen 'meedoen' in de samenleving. 'Meedoen' in de zin van meedoen, meehelpen en meedenken.

En de start hiervan ligt binnen onze eigen werking.

Met een laagdrempelig aanbod van activiteiten reiken we mensen de hand om een leven op te bouwen buiten de vier muren. Gewoon deelnemen heeft vaak al een positief effect: mensen komen buiten, leren mensen kennen, maken vrienden, verwerven een volwaardige plaats binnen de lokale context ...

Maar hier nemen we geen genoegen mee. Er is ook betrokkenheid van de doelgroep in het vormgeven van de werking. Samen met de doelgroep formuleren we een aanbod van activiteiten op maat, samen met hen brengen we deze ideeën in de praktijk. Dagelijks zijn er in elk project wel mensen aan de slag: vaak praktisch met de handen uit de mouwen, maar ook inhoudelijk om taal te geven aan hun levenservaringen, om beleidsaanbevelingen te formuleren. Op regelmatige tijdstippen vragen we onze doelgroep om de eigen praktijk kritisch tegen het licht te houden.

Mens én beleid

Onze aanpak vereist een positieve benadering van de doelgroep, niet vertrekkend vanuit problemen, niet-kunnen, niet-zijn en niet-hebben, maar vanuit een krachtenperspectief. Participatie binnen de contouren van onze werking heeft een positieve invloed op de persoonlijke ontwikkeling, sociale vaardigheden ... waardoor deelnemers hun vleugels weer durven uitslaan en zich een plaats in de samenleving weten te verwerven.

We reiken mensen de hand om een leven op te bouwen buiten de vier muren.

Eigen aan de praktijk van samenlevingsopbouw is dat werken met de doelgroep steeds in relatie staat tot werken met het beleid. Bij het beleid stimuleren we het meedenken van de maatschappelijk kwetsbare groepen bij de opmaak van het beleid. Want wanneer doelgroepen het beleid deelgenoot kunnen maken van hun levenservaringen, dan zullen de genomen beleidsmaatregelen meer afgestemd zijn op hun noden. Toch is beleidsparticipatie geen evidentie: ook hier liggen verschillende drempels. Door rekening te houden met die drempels bij het organiseren van participatie, geeft het beleid een stem aan wie meestal niet aan het woord komt.

'Participatie is essentieel bij goed lokaal bestuur'

Tijdens de studiedag 'Van zijlijn naar welzijn' hield Joke Vanreppelen, stafmedewerker van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VMSG), een uiteenzetting over de participatieve werking van lokale besturen. Ze haalde daarbij RIMO-initiatieven aan als 'lunch@soma' in Maasmechelen en leefbaarheidsbevorderende activiteiten in de wijk De Standaard in Houthalen-Helchteren.

Drietrapsraket

Door in haar lezing ruimte te voorzien voor concrete projecten toonde Vanreppelen aan dat samenwerking met andere partners essentieel is voor lokale besturen die aan samenlevingsopbouw willen doen. De deelname van burgers aan de samenleving kan je vergelijken met een drietrapsraket. Om die deelname te bevorderen, is samenwerking fundamenteel.

Maatschappelijke participatie

Joke Vanreppelen: 'De eerste fase is die van de algemene maatschappelijke participatie. Een basisvoorwaarde is dat mensen eerst behoorlijk gehuisvest zijn en dat ze toegang vinden tot het onderwijs, de arbeidsmarkt, de gezondheidszorg en vrije tijd (cultuur, sport ...). Deze algemene maatschappelijke participatie wordt gestimuleerd door o.m. verenigingen waar armen het woord nemen. Het OCMW probeert dagelijks de sociale grondrechten van burgers te waarborgen: bijv. een UIT-pas leidt kwetsbare burgers naar vrije tijd via een verminderd tarief, het OCMW leidt naar een sociale woning, begeleidt naar werk of opleiding, stampet een sociale kruidenier of tweedehandskledingzaak uit de grond. Pas wanneer burgers basisrechten genieten, kunnen ze doorgroeien tot actieve burgers.'

Actieve participatie

'In de tweede fase van het actief burgerschap kunnen de burgers dan een actieve rol spelen in de maatschappij. Burgers kunnen zich engageren in een langdurig, formeel verband of een informele, eenmalige inspanning. Dit kan via allerlei organisaties in het middenveld van de samenleving:

Joke Vanreppelen (VMSG): 'Pas wanneer burgers basisrechten genieten, kunnen ze doorgroeien tot actieve burgers. Actieve participatie is een ideale voedingsbodem voor lokale politieke betrokkenheid.'

bijv. via een jeugdbeweging, een cafévoetbalploeg, een zelforganisatie voor mensen van vreemde origine, een tijdelijk actiecomité, initiatieven als straatfeesten, opruimacties en speelstraten ...

De burgermaatschappij kan een kritisch tegengewicht vormen ten opzichte van het beleid, maar het kan ook een sterk draagvlak voor dat beleid bieden én voor vernieuwing zorgen. Actieve participatie is een ideale voedingsbodem voor politieke betrokkenheid op lokaal niveau.'

Politieke participatie

'De derde fase waarnaar burgers vervolgens kunnen doorgroeien is die van politieke participatie. Rechtstreeks via het lidmaatschap van een politieke partij of een politiek mandaat, of onrechtstreeks via een klachtenprocedure van een gemeente of deelname aan een lokale adviesraad, kan een burger het besluitvormingsproces beïnvloeden dat de verkozen mandatarissen uitvoeren. Een regelmatig engagement opnemen in een adviesraad is niet voor iedereen weggelegd. Burgers kunnen hun mening ook kwijt tijdens

kortlopende inspraakmomenten: bijv. bij de heraanleg van een pleintje of de opmaak van de meerjarenplanning.'

Samenwerking

'In elk van deze drie fasen is een rol weggelegd voor het lokaal bestuur. Hetzij als regisseur, facilitator, uitdager, inspirator of stimulator. Als een gemeente of OCMW de meer kwetsbare burgers een stem wil geven, kan dat echt niet zonder de doelgroep en lokale partners. Ik kan zelfs een voorbeeld aanhalen van een gemeente die een participatie-initiatief organiseerde onder een apart logo, om de gelijkwaardige samenwerking van alle partners te beklemtonen!

Hoe dan ook, lokale besturen hebben bij participatie een belangrijke rol te vervullen. Slechts als zij die essentiële rol ten volle waarmaken, kunnen lokale besturen hun missie realiseren als kwaliteitsvol bestuur dat het dichtst bij de burger staat. De VMSG wil lokale besturen daarbij ondersteunen door participatiemethodieken aan te reiken en praktijkvoorbeelden te verspreiden.'

PW

Burgerkracht met DUO Plus

Bij kwetsbare bewoners leven er tal van vragen en/of behoeften die eenvoudig beantwoord kunnen worden met een voldoende uitgebouwd sociaal netwerk. DUO Plus zet in op de burgerkracht van mensen zelf. Vrienden maken elkaar sterker. DUO Plus helpt de deelnemers een duurzaam netwerk uit te bouwen van vrienden waarmee ze 'samen dingen doen'.

Na een individueel gesprek, meestal via een huisbezoek, probeert opbouwwerker Rudi Haselaars vriendschapsduo's te smeden op basis van talenten, interesses of wensen. Bijna alles kan, zowel 1 op 1 contacten als kleine groepjes die regelmatig samen

Opbouwwerker Rudi smeedt vriendschapsduo's op basis van talenten, interesses of wensen.

plezante dingen doen. Op die manier tracht DUO Plus de vereenzaming en individualisering te counteren. We bieden zowel kwetsbare deelnemers als sterkere vrijwilligers kansen om nieuwe mensen te ontmoeten. Door hen via duo's te verbinden, versterken ze elkaar. Na twee kennismakingsontmoetingen beslissen de deelnemers zelf of er voldoende klik is om regelmatig af te spreken met elkaar. Ze krijgen greep op hun leven door bijvoorbeeld wekelijks of tweewekelijks samen dingen te doen.

Experimenteel

DUO Plus mikt in het experimentele werkingsjaar 2014 op inwoners van Genk, met een actieve focus op de bewoners van aandachtswijken Termien, Kolderbos en Waterschei. De doelgroep is 18+, van diverse afkomst, met een meerderheid van kwetsbare medioren en senioren. De opbouwwerker volgt de bereikte doelgroep persoonlijk op en verbindt de duo's met elkaar via groepsmomenten.

Een bijkomend projectdoel is dat de deelnemers sterker worden door het op orde brengen van hun thuisadministratie. Daarvoor leiden we lokale vrijwilligers op in samenwerking met relevante actoren.

Drempelverlagend

We bedden de werking van DUO Plus doelbewust in binnen bestaande buurtwerkingen, zowel via vrijwilligers als via relevante professionelen. We

Lugart en Mieke werden vriendinnen dankzij DUO Plus.

verlagen zoveel mogelijk de drempels naar de samenleving, via een warme toeleiding naar administratieve diensten, organisaties en verenigingen in de wijken.

Duurzame contacten

DUO Plus is een duurzaam project omdat de relaties van de duo's plaats kunnen vinden los van de opbouwwerker. Ook kan de lokale buurtwerker na afloop van het project DUO Plus de ondersteuning van de duo's nog bestendigen. Bovendien zijn de contacten tussen de deelnemers duurzaam en is hun netwerk uitgebreider dan voorheen.

Wanneer er structurele noden blijken uit de contacten zoeken we naar structurele oplossingen. Ook dit zorgt voor de duurzaamheid van de bestrijding van armoede, in de zin van een beperkt of onbestaand sociaal netwerk. RH

Lugart Raskin vormt samen met Mieke één van de eerste DUO Plus-koppels: 'Toen Rudi me aansprak, wist ik niet waarover DUO Plus ging. Maar ik dacht: als ze me nodig hebben, dan ben ik beschikbaar. Ik wil anderen mee op gang helpen. Het is fijn om iemand een plezier te doen. Zelf heb ik veel contacten. Ik heb soms zelfs tijd te kort want mijn huishouden vergt al wat meer tijd. Toch besef ik dat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Mensen kunnen eenzaam zijn. Daarom doe ik mee.'

Mieke en ik zijn eens samen gaan eten bij de 'Griek'. Toen ik haar tegenkwam op de kermis, gingen we spontaan iets drinken. Regelmatig hangen we aan de telefoon. Dat doet deugd, merk ik. Ik vind het mooi als DUO Plus-partners iets voor elkaar betekenen.'

MR

Een te smaken initiatief: Dorpsrestaurants gepimpt

Het is een understatement om te zeggen dat dorpsrestaurants in de lift zitten. Overal in Vlaanderen zitten lokale besturen en plaatselijke verenigingen samen om te overwegen of en hoe ook zij aan die trend meedoen. Logisch, want het lijkt een relatief eenvoudig en goedkoop opzet dat een enorm positieve weerslag heeft op een gemeenschap.

Eenvoud siert

Een dorpsrestaurant heeft een eenvoudig concept: zoveel mogelijk personen uit de buurt geregeld in een ontspannen sfeer samenbrengen aan tafel om er gezond, gezellig, gemakkelijk en goedkoop te komen eten. Het wordt draaiend gehouden door vrijwilligers en/of medewerkers van een sociaal tewerkstellingsinitiatief, ondersteund door een professionele medewerker.

Het dorpsrestaurant voldoet aan een primaire noodzaak. Eten moet iedereen. De truc is om daarmee mensen samen te brengen. Die ontmoeting maakt dat mensen oog krijgen voor de problemen van tafelgenoten en die mee willen oplossen, zodat de dorpsgemeenschap hechter wordt. Bewoners worden als vrijwilliger geactiveerd om het restaurant te laten draaien en vinden op die manier erkenning en waardering. Bovendien zijn dorpsrestaurants een springplank voor nieuwe voorzieningen én brengen ze

Dorpsrestaurants brengen informatie en dienstverlening dicht bij de mensen.

informatie en dienstverlening dicht bij de mensen.

Dorpspunt als toemaatje

Dat laatste heeft natuurlijk niets meer te maken met het restaurant, met het eten. Het is meteen een plek in het dorp waar mensen terecht kunnen voor een gezellige babbel of activiteiten, maar ook met al hun vragen over diensten en voorzieningen rond wonen, werken en leven. Dat noemen we een 'dorpspot'. Het dorpspunt organiseert dan oplossingen door de vragen en behoeften van de bewoners te koppelen aan het dienstenaanbod in de omgeving.

Het uittesten van deze bijkomende voorziening heeft ons uiteraard belangrijke lessen geleerd. In de eerste plaats is regelmaat en samenhang belangrijk. Daarom kan een dorpspunt slechts succesvol zijn

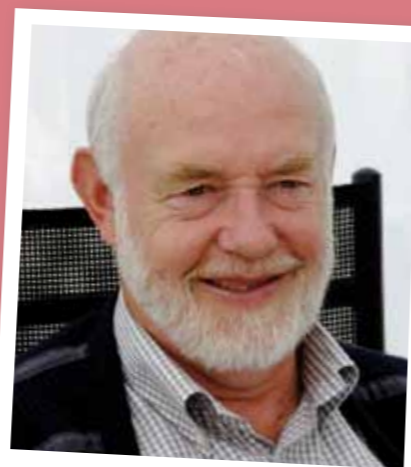
als er minstens eens per week een dorpsrestaurant georganiseerd wordt. Bovendien wordt het dorpspunt best rechtstreeks gekoppeld aan het dorpsrestaurant: aansluitend, in dezelfde infrastructuur. Zo is het mogelijk om een beroep te doen op de medewerkers van het dorpsrestaurant.

Uiteraard moeten de activiteiten van het dorpspunt overlegd worden met de bestaande lokale verenigingen en organisaties. Het is zeker niet de bedoeling om hen concurrentie aan te doen, maar juist een aanvullend aanbod te realiseren.

Het is belangrijk dat het lokale beleid het opzet mee ondersteunt, vormgeeft en opvolgt. Op die manier staat het dienstpunt ten dienste van de bewoners en brengt het beleid en administratieve diensten dicht bij de mensen. KB

Jos Valkenborgh is vrijwilliger in het dorpsrestaurant van Munsterbilzen: 'Ik ben al een hele tijd vrijwilliger in het dorpsrestaurant. Ik doe dit heel graag, maar het is toch wel hard werken. Vaak onderschatten mensen dit. Meestal vertrek ik thuis rond 10.15u en dan ben ik pas terug rond 15u. Dat is toch wel een lange dag. En veel tijd om stil te zitten heb je niet. Sleuren met tafels en stoelen, eten rondbrengen, koffie uitdelen, een babbeltje slaan met de mensen ... maar ook afwassen, poetsen ... Het hoort er allemaal bij. Maar ik doe dit met plezier en uit volle overtuiging.'

Als vrijwilliger zijn we de link tussen de organisatie en de deelnemers. Eigenlijk zijn we een beetje de spil van de werking. En dan word je ook al eens gevraagd voor andere activiteiten. Zo geef ik nu ook computerles en maak ik deel uit van de 'bezoekersploeg'. Ik ga op bezoek bij deelnemers die vanwege ziekte tijdelijk niet meer kunnen komen: een heel dankbare activiteit. Mensen vinden het fantastisch dat wij even langskomen. Het zijn vaak de kleine dingen in het leven die het verschil maken. En voor mij heeft het vrijwilliger zijn in het dorpsrestaurant echt een verschil gemaakt.' KF

Hoe bereik je kwetsbare mensen?

Het bereiken van kwetsbare mensen is voor iedere organisatie een uitdaging. Veel mensen leven in een sociaal isolement en zetten niet zomaar de stap naar hulp. RIMO Limburg probeert deze mensen via outreachend, vindplaatsgericht werken en presentiebenadering te benaderen.

Sociaal isolement

Er zijn heel wat redenen waardoor kwetsbare mensen in een sociaal isolement terechtkomen: een gebrek aan sociale vaardigheden, een negatief zelfbeeld, het wegvallen van het sociaal netwerk door ouderdom of werkloosheid, beperkte mobiliteit, schaamte ...

Naast deze persoonlijke processen spelen ook maatschappelijke processen zoals de individualisering van de samenleving mee. Mensen komen meer en meer op zichzelf te staan.

Ten slotte speelt de structurele uitsluiting een enorm grote rol. Mensen kennen het hulpverleningsaanbod niet. Het uitgebreide maar versnipperde hulpverleningsaanbod zorgt ervoor dat mensen door de bomen het bos niet meer zien en de stap naar hulpverlening niet zetten.

Drie fases

Er zijn drie fases die van belang zijn bij het bereiken van mensen in sociaal isolement. Ten eerste moet je de doelgroep vinden. Dit blijkt in de praktijk vaak het moeilijkst te zijn.

Via soepoeken komen buurtwerkers in contact met wijkbewoners die ze nog niet bereikten.

Om deze doelgroep te vinden moet de hulpverlener zelf de stap zetten en initiatief nemen om hen te vinden.

Enmaal de doelgroep gevonden is, is het nog niet evident om met deze in contact te treden. Het eerste contact is hier van cruciaal belang om een vertrouwensband te kunnen opbouwen. Het benaderen van de doelgroep moet daarom ook voorzichtig gebeuren.

In de laatste en derde fase spreken we over het bereiken van de doelgroep waarbij een relatie wordt opgebouwd. Eerst een vertrouwensrelatie en als er voldoende vertrouwen opgebouwd is, kan men overgaan naar een samenwerkingsrelatie waarbij aan noden en behoeften gewerkt kan worden.

Outreachend werken

Outreachend werken vergt een proactieve houding. De outreachend werker gaat erop af waarbij hij mensen als 'gelijken' benadert met respect voor hun leefwereld. Hij stapt uiteraard niet zomaar lukraak op mensen af. Op een weloverwogen manier benadert hij ze met vragen als hoe, waar, wanneer, met wie.

RIMO Limburg past outreachend werken op verschillende manieren toe. Een voorbeeld zijn de soepoeken waarbij we op verschillende plekken

in de wijk soep uitdelen aan de bewoners. Op deze manier komen we in contact met mensen die de buurtwerker voordien nog niet bereikte.

Vindplaatsgericht werken

Bij vindplaatsgericht werken sporen we mensen op in hun eigen omgeving, waar ze rondhangen. De werker moet hier ook een actieve houding aannemen door in de eerste plaats naar hen toe te gaan en hen daarnaast ook aan te spreken. Eén van de plekken waar buurt- en opbouwwerkers professioneel rondhangen zijn de voedselbedelingen waarbij ze het gesprek aangaan met personen die wachten op hun voedselpakket.

Presentiebenadering

Veelvuldig zichtbaar zijn, kleine ontmoetingen en contacten zijn de sleutelwoorden als we spreken over presentiebenadering. Het betekent letterlijk intens deelnemen aan het dagelijkse leven in de omgeving van de mensen die men wil bereiken. Herkenbaarheid is daarbij een grote troef, daarom ook dat de opbouwwerkers in Genk die in contact willen komen met logementsbewoners steeds een rode sjaal aandoen als ze op straat of in cafés rondhangen. Samen met de affiches en flyers die uithangen vergroten ze hun zichtbaarheid in Genk. FV

In soepoeken trakteren we buurtbewoners op een kop soep.

Samen beleid maken: alle neuzen in dezelfde richting

Al in het eerste verkennende gesprek met de sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) Maaslands Huis kwam het luik beleid ter sprake. In november 2012 startte onze samenwerking met het thema bewonersparticipatie die over een periode van 4 jaar loopt.

Heldere afspraken zijn vastgelegd in een tijdspad. Deze fasering kan ruwweg worden samengevat in vijf stappen: 10% van de sociale huurders bevragen, een huurdersgroep samenstellen, verbeteracties formuleren, methodes beproeven op het terrein en ten slotte bewonersparticipatie in de dagdagelijkse werking van Maaslands Huis implementeren. Maaslands Huis, RIMO Limburg en een vertegenwoordiging van huurders engageren zich voor hetzelfde uitgangspunt: vertaal vanuit de klant waar de kwaliteit van de dienstverlening verhoogd kan worden en pas dit toe.

Belang van gezamenlijk belang

Opbouwwerker Vivi Theunissen doet dus ook aan politiek. Niet vanuit een eigen goëddunken, maar wel vanuit een groep mensen die hun persoonlijke ervaring als huurder kunnen vertalen. Huurders die niet vertrekken van eigenbelang, maar gezamenlijk belang. De bewonersgroep die mee op weg genomen wordt in het proces bij Maaslands Huis positioneert zich niet als oppositie voor de SHM, maar als volwaardige partner die richting geeft voor verbetering.

De bewonersgroep van Maaslands Huis bestaat uit huurders die niet vertrekken van eigenbelang, maar van het gezamenlijk belang.

Wat niet betekent dat er niet op tafel geklopt kan worden. Wat niet betekent dat de knelpunten onder de mat geveegd kunnen worden. Thema 's die de komende jaren de revue passeren in dit samenspel tussen de drie partijen: communicatie met huurders, begeleiden van renovatie, onthaal, werking van de technische dienst, bewonersvergaderingen, tevredenheidsmeting ...

Niet bang zijn voor participatie

Samen beleid maken werkt omdat de win-win van bij de start herkenbaar is. Het vraagt moed van de partners om zich te laten screenen door hun cliënten, of om die kritische stem toe te laten in een beleidsorgaan. Maar het besef groeit ook dat participatie een positieve boost kan geven aan medewerkers, dienstverlening en visievorming. Twee voorbeelden:

In Overpelt gaat het Sociaal Huis voor een meer proactieve werking, op basis van een analyse door mensen met een beperkt budget. Alle stappen in hun hulpverlening zijn op de rooster gelegd. Dit resulteert in een actieplan - niet met hoge onrealistische eisen - met een resem terechte verbeterplannen. Het draagt bij tot een kwaliteitsverbetering van hun maatschappelijke opdracht. Wie kan daar iets op tegen hebben?

In Sint-Truiden maken lokale politieke mandatarissen tijd om te luisteren naar besognes van de vrijwilligers van de woongroep ONDERDAK. Vrijwilligers die weten wat het betekent om zich aan de onderkant van de woningmarkt te bevinden. Uit deze groep kan een vertegenwoordiger toetreden tot het stedelijk woonoverleg dat weldra geïnstalleerd wordt. RIMO Limburg juicht dit alvast toe. RB

Jan Fertig, lid van de bewonersgroep van Maaslands Huis: 'Via Vivi en RIMO Limburg raakte ik betrokken bij de werking van Maaslands Huis. Vivi klopte thuis aan voor een bevraging over de werking van Maaslands Huis. Ze vroeg of ik wilde meehelpen om de kwaliteit te verbeteren van Maaslands Huis door deel te nemen aan de bewonersgroep. Ik ben onmiddellijk akkoord gegaan. We komen minimum eenmaal per maand samen. We gaan verbeteracties opstellen in samenspraak met Maaslands Huis. Eerst zijn we gestart met een vorming communicatie.'

Ik vind het belangrijk om deel uit te maken van de bewonersgroep om een beetje inspraak te krijgen bij Maaslands Huis. Dat men ook eens gaat luisteren naar de huurder. Als we inspraak mogen hebben, verwacht ik dat Maaslands Huis er ook rekening mee houdt. Na de terugkoppeling van de bevraging kunnen we samen beslissen welke knelpunten we eerst aanpakken en waar we naartoe willen.'

Huurwandelaars observeren te huur-borden

Sint-Truiden - In april en mei trokken tien leden van de huurdersgroep ONDERDAK door Sint-Truiden om zicht te krijgen op de affichering van de huurprijzen, de gemeenschappelijke huurlasten en EPC-score bij private verhuur. Vorig jaar doorkruisten de huurwandelaars de omliggende kerkdorpen al.

Het afficheren van de huurprijs en de gemeenschappelijke kosten is verplicht sinds mei 2007. In januari 2012 kwam daarbij de verplichting de EPC-score te vermelden op te huur-borden.

We stelden vast dat verhuurders de afficheringsplicht niet erg nauw nemen. Slechts 41% van de aangeboden huurwoningen in het stadscentrum was in orde. 43,8% had geen affichering en bij 14,9% van de te huur-borden was de affichering onvolledig of onleesbaar. Een markante vaststelling was dat 13 verschillende vastgoedmakelaars 65 van de 73 aangeboden huurwoningen (89%) verhuurden.

Bij slechts 11 van de 73 aangetroffen huurwoningen (15%) lag de maandelijkse huurprijs tussen €400 en €499. 50% van de huurprijzen lag tussen €500 en €699. Aangezien het aanbod vooral bestond uit appartementen, kwamen bovenop vaak nog de gemeenschappelijke kosten.

Onbetaalbare private huur

Immo-kantoren verhuren zelden of nooit aan kandidaat-huurders als de huurprijs hoger ligt dan 1/3de van hun inkomen. Veel mensen met een laag inkomen vallen dus uit de boot. In afwachting van een sociale woning of een woning van een sociaal verhuurkantoor zijn ze aangewezen op de private huurmarkt en daar vinden ze geen betaalbare woningen!

Met de rondgang leggen de huurwandelaars de grote nood aan betaalbare en sociale woningen bloot. Bij de sociale huisvestingsmaatschappij Nieuw Sint-Truiden staan meer dan 1.000 kandidaten op de wachtlijst en in Vlaanderen zijn dat er ruim 100.000! ONDERDAK pleit voor een

De huurwandelaars leggen de grote nood aan betaalbare en sociale woongelegenheden bloot.

forse uitbreiding van de huurpremies en vraagt aan de stad Sint-Truiden toezicht te houden op de huurprijffaffichering. MR

De e-portemonnee, ook als bindmiddel voor sociale cohesie?

Beringen - Steeds meer mensen, groepen, diensten experimenteren met complementaire munteenheden. Ze willen onbevredigde behoeften koppelen aan talenten die nu niet of onvoldoende ingezet worden. Zo is er in het VK de organisatie Spice: je krijgt een punt voor elk uur vrijwilligerswerk. Met die punten kan je zelf vrijwilligerswerk inhuren.

Limburg.net, de afvalintercommunale in Limburg, wil mensen belonen voor afvalarm en duurzaam gedrag en introduceerde de e-portemonnee. Dit is een elektronisch spaar- en beloningssysteem in een gemeente waarbij je met duurzaam en milieuvriendelijk gedrag punten verdient. Daarmee kan je duurzame producten of diensten aankopen. Bijv. als je een geen reclame-sticker op de brievenbus plakt, krijg je 450 punten

want zo verklein je de afvalberg. Met je punten kan je een brooddoos, nestkastje, compostvat ... kopen. Elke gemeente bepaalt zelf de verdiën- en verzilveracties (meer info op www.e-portemonnee.be).

Er loopt nu een experiment om na te gaan of de e-portemonnee ook de sociale cohesie kan verhogen. Dit proefproject wordt mede mogelijk gemaakt door NWE Interreg IVB en Limburg.net. Opbouwwerker Katrien Swennen: 'Beringen is nog maar net gestart met de e-portemonnee. In de wijk Kolmen probeer ik mensen vertrouwd te maken met het systeem. Daarnaast pols ik bij bewoners wat er kan verbeteren in de buurt en welke rol ze daarin kunnen spelen. Samen met hen wil ik nagaan hoe de e-portemonnee hieraan kan bijdragen. Zo is er een volkstuintje in de wijk. Bedoeling is dat de bewoners een perceel kunnen huren met e-punten. We hopen dat er nog vele andere

initiatieven ontstaan tussen bewoners en hun omgeving.' KF

De e-portemonnee is een elektronisch spaar- en beloningssysteem waarbij inwoners met duurzaam en milieuvriendelijk gedrag punten verdienen.

